

MOLDOVA PIERDUTĂ ÎN TRANZIȚIE

*Rolul UE în soluționarea problemelor aferente tranziției
Moldovei*

Conferința MACRO, 10 iulie 2015, Chișinău

*Wicher J. Slagter, Șeful Secției politice și economice, Delegația UE în
Republica Moldova*

Relațiile UE - Moldova

- Parteneriatul estic
- Politica europeană de vecinătate (PEV)
- Acordul de Asociere, încheiat în iunie 2014
- Include Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC)
- Liberalizarea vizelor
- Comunitatea Energiei
- Acordul în domeniul aerian
- Suport puternic din partea UE pentru procesul de tranziție
- Program substanțial de asistență UE (> 130 mil. EUR p.a.)

Moldova - provocările tranziției

- Instabilitatea politică
- Mediul de afaceri nefavorabil
- Instabilitatea sectorului financiar
- Sector de justiție inefficient
- Transnistria

Instabilitatea politică

- Cooperare politică îmbunătățită
 - Consolidarea instituțiilor
 - Depolitizarea instituțiilor de stat, reducerea fenomenului de „acaparare a statului“
 - Legături mai puternice și diversificate cu Europa: contacte interpersonale
 - Valorile UE, drepturile omului
 - Dezvoltarea unei societăți deschise, tolerante, multi-etnice

Mediului de afaceri: ZLSAC pe scurt (1)

- Acord cuprinzător de prima generație;
- Comerț liber cu bunuri și servicii pe o piață cu 500 mil. consumatori;
- Moldova va deveni parte a lanțurilor de furnizare în întreaga UE;
- Lărgeste accesul pentru exporturile de produse agricole;
- Deschide piețele pentru crearea de noi companii/filiale;
- Deschide piețele serviciilor și achizițiilor;
- Oferă o foaie de parcurs pentru reforme;
- Relații stabile cu un partener previzibil;

ZLSAC pe scurt (2)

- Impactul asupra Moldovei se preconizează a fi pozitiv:
 - Creșterea importurilor moldovenești spre UE cu +8%;
 - Creșterea exporturilor din UE cu +16%;
 - Creșterea PIB-ului cu +5.4%;
- Exporturile spre UE: deja > 60% din volumul total al exporturilor Moldovei;
- Însă reformele reprezintă cheia spre competitivitate!
- Sectoarele cu potențial de export sunt valorificate ineficient în Moldova din cauza capacității limitate a Guvernului și lipsei de coordonare internă (securitatea alimentară și standarde și controale fito-sanitare)

ZLSAC pe scurt (3): beneficiile

- Un acces mai mare la piață pentru industrie, agricultură și servicii
- Reforme în mai multe sectoare economice
- Competitivitate sporită, mai multe investiții
- Asistență substanțială pentru investiții

Instabilitatea sectorului financiar

- 3 bănci în administrație specială, 3 bănci sub monitorizare specială, sectorul asigurărilor este instabil
- Programul cu FMI va include restructurarea sectorului financiar
- Continuarea suportului bugetar din partea UE condiționată de acordul cu FMI
- Adoptarea acquisului UE pentru serviciile financiare
- Înfrățire instituțională pentru consolidarea supravegherii regulatorii
- Consilieri politici de nivel înalt în principalele instituții
- Suport pentru investigație și recuperarea activelor
- Rol special al UE în procesul de investigație și anchetare?

Sistem de justiție slab

- Sistemul de justiție expus riscurilor de corupție și manipulare
- Forumul Economic Mondial - Indicele Global al Competitivității:
 - Moldova pe locul 82 (din 144 țări)
 - Instituțiile se situează pe locul 121
- Mai mulți investitori s-au confruntat cu probleme juridice
 - Suport puternic din partea UE (suport bugetar și asistență tehnică) pentru reforma justiției (> 60 mil. EUR)
 - Reducerea corupției în sectorul justiției
 - Rol special al CE/Comisiei de la Veneția
 - Independența Procuraturii Generale
 - Rol puternic al societății civile în monitorizare și evaluare
 - Drepturile omului

Transnistria

- „Conflict înghețat“ de la războiul civil din 1992
- În afara controlului autorităților constituționale
- Susținută de Rusia
- Procesul de soluționare a conflictului în format “5+2” a ajuns în impas
- Colaps economic iminent
- Preferințele comerciale cu UE vor înceta la finele anului 2015 și urmează a fi înlocuite cu ZLSAC
- Situație tensionată din cauza blocadei de către Ucraina și Moldova, conflictului din Ucraina, sporirea retoricii războiului

Transnistria - ZLSAC

- Importanța UE pentru viitorul economic al Transnistriei
- Alegere: să devină parte a zonei de liber schimb cu UE, sau să rămână în afară
- Reprezentantul Transnistriei a participat la toate rundele de negocieri pe marginea ALSAC
- Consultări informale între UE și Transnistria
- Acordul Chișinău - Tiraspol: Moldova - parte contractantă a AA/ALSAC

Concluzie

- UE este un partener cheie în soluționarea provocărilor aferente procesului de tranziție
- Întrebări?
- E-mail: wicher.slagter@eeas.europa.eu
- Vă mulțumim!